

Vragen en antwoorden over wet- en regelgeving vanaf 1 januari 2026

Inhoud

1. Vergunning, personeel en huisvesting.....	1
2. Veiligheid, gezondheid en pedagogisch klimaat.....	3
3. Kinderopvang en spelend leren.....	4
4. Kwaliteitszorg en verantwoording.....	5
5. Vragen tijdens sessie met gastouders.....	7
6. Financiën.....	8

1. Vergunning, personeel en huisvesting

Hoe ziet de teamkwalificatie eruit?

Met behulp van de teamkwalificatie opereert het team op een locatie op mbo-3 niveau, maar hoeven niet alle medewerkers over een mbo-3 diploma te beschikken. Dit biedt de kinderopvang(locatie) mogelijkheden om de medewerkers goed te verdelen over de groepen. Tot en met 2030 geldt ten minste een 50/50 verdeling. Dat wil zeggen:

Minimaal helft van de PM'ers

- Min. mbo-3 (pedagogisch medewerker of pedagogische component)
- Min. mbo-2 of CVQ-2, met *bewijsstukken* die aantonen dat PM'er werkzaamheden op mbo-3

Maximaal helft PM'ers

- Stagiairs mbo-3
- PM'ers in opleiding voor mbo-3;
- PM'ers met mbo-2 of CVQ-2 tot pedagogisch medewerker of met een pedagogische component.

Vanaf 2031 wordt de verdeling minimaal twee derde mbo-3 niveau en maximaal een derde van de pedagogische medewerkers op mbo-2 niveau.

Wanneer zijn bewijsstukken voldoende om aan te tonen dat een mbo-2 medewerker op mbo-3 niveau functioneert? Hoe beoordeelt de inspectie dit?

In de Ministeriële Regeling Kinderopvang BES staan de regels die gelden voor deze bewijsstukken. De inspectie kijkt of de bewijsstukken die de houder aanlevert (op papier) voldoen aan deze regels.

Iemand met een mbo-2 of CVQ-2 diploma en voldoende ervaring met werken met kinderen, kan met bewijsstukken van deze ervaring in een kindercentrum worden ingezet als medewerker op mbo-3 niveau. Daarvoor moet uit bewijsstukken van ervaring duidelijk blijken dat de medewerker de volgende taken op mbo-3 niveau kan uitvoeren:

- Kinderen begeleiden bij hun ontwikkeling
- Werken aan kwaliteit en deskundigheid
- Opvoeden en ontwikkelen van het kind/de kinderen in de kinderopvang

Deze drie taken moeten duidelijk te zien zijn in de bewijsstukken. Er mogen ook andere taken in staan, maar deze drie zijn verplicht. Zo kunnen de kinderopvangorganisatie en de inspectie goed controleren of de medewerker voldoet aan de ervaringseisen.

Ook zijn er regels voor HOE aangetoond moet worden dat een beroepskracht de juiste ervaring heeft. Bij de bewijsstukken moet voldoende bewijsmateriaal zitten dat laat zien dat de medewerker de drie taken op mbo-3 niveau kan uitvoeren. Bij het bewijsmateriaal moet ook een schriftelijke uitleg zitten waarom het aantoont dat de medewerker over voldoende ervaring beschikt.

Het bewijsmateriaal kan bijvoorbeeld zijn:

- Referenties van vorige werkgevers
- Filmpjes of foto's van het werk
- Certificaten van gevolgde cursussen of trainingen
- Verslagen, plannen of programma's die de medewerker zelf heeft gemaakt

De houder van een kindercentrum is verantwoordelijk voor het beoordelen van de bewijsstukken. De houder moet bepalen of de medewerker met het bewijsmateriaal en de uitleg genoeg laat zien dat hij of zij taken kan uitvoeren op mbo-3 niveau. De houder mag gebruik maken van een ervaringscertificaat (EVC, bijvoorbeeld van Edudesign). Maar let op: de houder moet dan ook beschikken over het onderliggende bewijsmateriaal dat is gebruikt om het ervaringscertificaat op te stellen. Het is uiteindelijk de inspectie die bepaalt of de bewijsstukken voldoende zijn.

Mogen medewerkers die een BBL of BOL opleiding volgen voor mbo-3 alleen op de groep staan? Is er een verschil in regelgeving voor BBL en BOL?

Een beroepskracht in opleiding of een stagiair in een mbo-3 opleiding mag alleen op de groep staan, mits deze medewerker al een mbo-2 of CVQ-2 diploma heeft. Bij inzet van een beroepskracht in opleiding of een stagiair zonder een diploma op niveau 2, moet de kinderopvanglocatie ervoor zorgen dat er altijd iemand met minimaal mbo-3 op de groep werk, samen met de stagiair of beroepskracht in opleiding. Deze regels gelden zowel voor de BOL opleiding als BBL-opleiding.

Mag de houder van de kinderopvanglocatie op de groep staan?

Als de houder van een kinderopvang aan de opleidingseisen voldoet, kan hij of zij op de groep ingezet worden als pedagogische medewerker.

Hoe lang zijn de VOG's geldig?

Elke VOG moet elke 2 jaar opnieuw worden aangevraagd. Bij overstap naar een andere kinderopvangorganisatie moet ook opnieuw een VOG worden aangevraagd.

Moet de achterwacht ook een VOG hebben?

Net als in Europees Nederland, hoeft de achterwacht geen VOG te hebben.

Wat is het maximaal aantal baby's in een groep?

In een kindercentrum mogen maximaal 8 baby's in de leeftijd van 0-1 opgevangen worden in één groep met minimaal 2 beroepskrachten.

Mogen kinderen op een stretcher slapen?

Voor kinderen tot 1,5 jaar moeten kindercentra en gastouders beschikken over een afzonderlijke slaapruiimte met vaste bedden. Kinderen ouder dan 1,5 jaar moeten ruimte hebben om te rusten. Dat kan ook in een andere ruimte zijn, met gebruik van stretchers.

Gelden de regels voor afwijkende bezetting per groep of per locatie?

De regels rondom de afwijkende bezetting gelden per kinderopvanglocatie. In het handboek staat verder omschreven hoe er omgegaan kan worden met de afwijkende bezetting.

Wat betekent 'randen van de dag' bij een afwijkende bezetting in een kindercentrum?

Een houder mag maximaal drie uur per dag minder beroepskrachten inzetten indien per dag ten minste tien aaneengesloten uren opvang wordt geboden. Tijdens die uren met beperkte bezetting moet minimaal de helft van het aantal beroepskrachten aanwezig zijn. Ook moet het kloppen met wat er in het pedagogisch en educatief beleidsplan staat over minder medewerkers op bepaalde momenten. Er mag ook tijdens de lunchpauze afgeweken worden van de beroepskracht-kind ratio (BKR). Dit moet wel duidelijk vermeld worden in het pedagogisch en educatief beleidsplan.

Bij de buitenschoolse opvang is dit alleen mogelijk op vrije dagen van de basisschool of tijdens de schoolvakanties. Op andere dagen waarop na school opvang wordt geboden, kan maximaal een halfuur per dag minder beroepskrachten worden ingezet.

Wat houdt een goed geventileerde ruimte in?

Een goed geventileerde ruimte houdt in dat de ruimte regelmatig voorzien wordt van “verse” lucht. Dit kan bijvoorbeeld door een open raam of open deur aan het begin en het einde van de dag. Alleen airco is hierbij niet voldoende.

Van welk materiaal moet een omheining gemaakt zijn?

De wet- en regelgeving schrijft niet voor van welk materiaal een omheining gemaakt moet zijn. De omheining moet wel permanent, stevig en goed geplaatst zijn en veilig voor de kinderen, zodat ze er niet doorheen of overheen kunnen of zich kunnen bezeren. Daarnaast moet de porch aan andere voorwaarden voldoen, zoals direct grenzen aan het kindercentrum en overdekt zijn.

Waarom is er voor bso's gekozen voor 2,5 m2 binnenruimte per kind vanaf januari 2026, terwijl dit voorheen 3m2 was?

Hiervoor is gekozen zodat bso's de komende tijd (tot aan de wetsevaluatie, voorzien in 2031) kunnen voldoen aan de huisvestingseisen. Veel kinderopvangorganisaties kunnen op dit moment nog niet voldoen aan de 3m2 eis. Daarom krijgen ze tot 2031 om daaraan te kunnen voldoen.

Een organisatie wil de porch, die voldoet aan de eisen om mee te rekenen als binnenruimte, niet meerekenen als binnenruimte maar als buitenruimte. Mag dit?

Ja, dit is toegestaan. De porch mag dan voor het volledige aantal vierkante meters meegerekend worden als buitenruimte. Het is aan de houder om hierin een keuze te maken en dit ook aan te geven tijdens een inspectie.

2. Veiligheid, gezondheid en pedagogisch klimaat

Mag voeding alleen bij speciale dieeteisen aan de ouders gevraagd worden of ook bij allergieën?

Ook bij allergieën.

Moet de opvang verschillende soorten flesvoeding (verschillende merken melkpoeder) aanbieden?

De kinderopvangorganisatie moet minimaal één soort flesvoeding aanbieden en bepaalt zelf welk merk flesvoeding dat is. Als dit niet de flesvoeding is die de voorkeur heeft van de ouder, dan mag de ouder ook zelf flesvoeding meegeven. Als de gekozen flesvoeding niet (meer) beschikbaar is, dan mag een alternatief worden gekozen.

Moet je als een kind iets niet lust, iets anders aanbieden (dus meerdere maaltijden maken)?

De kinderopvangorganisatie moet gezonde voeding aanbieden. Wat verstaan wordt onder gezonde voeding wordt bepaald door het openbaar lichaam (afdeling Publieke Gezondheid). Deze informatie is vanaf november beschikbaar.

Als een kind niet gezond wil eten (of dit van de ouders niet hoeft), is dat dan een dieeteis?

Nee, dit is geen dieeteis maar een kind dat iets niet wil eten.

Moet je ook overleggen met de lokale inspecteur (2026)/de onafhankelijke deskundige (vanaf 2027) als je het niet zeker weet of er sprake is van seksueel misbruik of mishandeling?

Ja, dit overleg moet direct nadat het signaal binnen is gekomen. Overleg met de deskundige zorgt voor een objectieve, professionele afweging zodat de juiste vervolgstappen gezet kunnen worden. Dit is in het belang van het kind maar ook in het belang van de opvang zelf.

Mag er in het kader van de meld- en overlegplicht in 2026 ook gemeld worden bij het lokale meld- en adviespunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling?

Ja, er mag ook gemeld worden bij het lokale meldpunt. Maar ook de lokale inspecteur moet (in 2026) betrokken worden.

3. Kinderopvang en spelend leren

Mag een locatie zelf kiezen voor een vve-programma?

Een dagopvanglocatie is verplicht om een programma voor voorschoolse educatie te hebben. De houder mag zelf kiezen welk programma dit is. Het programma moet wel voldoen aan de eisen die gelden voor een programma voor voorschoolse educatie (zie Handboek pagina 33).

Er zijn meerdere erkende Europees Nederlandse vve-programma's. Aksesio werkt samen met een vertegenwoordiging van de kinderopvang aan een eigen vve-programma waarin de context van het eiland terugkomt.

Moet er een observatie-instrument zijn?

In de regelgeving is niet voorgeschreven dat er een observatie-instrument moet zijn. Het is wel verplicht om de ontwikkeling van kinderen te volgen op het gebied van taal, motoriek, rekenen en sociaal-emotionele vaardigheden. Ook moeten bijzonderheden gesignaleerd worden. Een observatie-instrument kan daarbij helpen.

Wat wordt bedoeld met een gevarieerd en gebalanceerd programma? Hoe lang mag een kind slapen?

Het aanbod op de kinderopvang moet een dagritme hebben en een gevarieerd activiteitenprogramma dat aansluit bij de ontwikkelingsbehoeften en interesses van het kind, met een nadruk op spelend leren. Een gevarieerd activiteitenprogramma wil zeggen dat er verschillende activiteiten worden aangeboden met verschillende doelen (ontwikkeling stimuleren, talenten ontdekken en ontspanning). Gebalanceerd betekent dat geen enkele soort activiteit mag overheersen. Hoe lang een kind slaap nodig heeft, is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Aksesio en het consultatiebureau kunnen adviseren wat de gemiddelde slaapbehoefte is die past bij de leeftijd van een kind.

Hoe ziet de warme overdracht eruit? Geldt dit voor alle kinderen of alleen zorgkinderen?

Als een kind naar de basisschool gaat, geeft de kinderopvang informatie aan de school over de ontwikkeling van het kind, bij voorkeur in de vorm van een gesprek waar de ouders bij zijn. Dit geldt voor alle kinderen. Deze informatie gaat over taalvaardigheden, rekenvaardigheden, motorische vaardigheden en sociaal-emotionele vaardigheden. De ouder moet schriftelijk toestemming geven om deze informatie met de school te delen. Andere persoonlijke informatie, zoals over de gezondheid of thuissituatie, mag alleen door de ouders zelf met de school gedeeld worden. Dit geldt voor alle kinderen in de dagopvang. Bij het overdrachtsgesprek kunt u een overdrachtsformulier als hulpmiddel gebruiken.

Zijn leraren ook van plan om naar de kinderopvang te komen? Is een warme overdracht ook een verplichting voor de scholen?

Het is aan de kinderopvanglocaties en scholen om hier samenwerkingsafspraken over te maken. Sommige scholen komen al naar de kinderopvanglocatie. Er moet sprake zijn van een (warme) overdracht tussen kinderopvang en basisschool, bij voorkeur in de vorm van een gesprek.

Wat als een ouder geen toestemming geeft? Hoeft de houder dan geen warme overdracht te doen?

Als een ouder geen toestemming geeft voor gegevensoverdracht, dan mogen deze gegevens door de kinderopvang niet gedeeld worden met de school. De school moet deze gegevens dan bij de ouder(s) opvragen. Het is belangrijk dat de kinderopvangorganisatie het goed vastlegt als een ouder geen toestemming geeft voor het delen van de gegevens.

Moet de ouder toestemming geven voor alle gegevens die gedeeld worden met de basisschool?

Als een kind naar de basisschool gaat, geeft de kinderopvang informatie aan de school over de ontwikkeling van het kind, op papier en bij voorkeur ook in de vorm van een gesprek waar de ouders bij aanwezig zijn. De informatie die overgedragen wordt gaat over taalvaardigheden, rekenvaardigheden, motorische vaardigheden en sociaal-emotionele vaardigheden. De ouder moet schriftelijk toestemming geven om deze informatie met de school te delen. Andere persoonlijke informatie, zoals over de gezondheid of thuissituatie, mag alleen door de ouders zelf met de school gedeeld worden. Dit geldt voor alle kinderen in de dagopvang. Bij het overdrachtsgesprek kunt u een overdrachtsformulier als hulpmiddel gebruiken.

De ouder moet uitgenodigd worden voor het gesprek, maar het is aan de ouder of deze hierbij aanwezig wil zijn. Wel moet gekeken worden of de afspraak zoveel mogelijk kan worden ingepland op een moment waarop de ouder aanwezig kan zijn.

Hoe moeten gegevens over een kind worden overgedragen? Mag dat i.v.m. de privacy via de app? Printen en overhandigen?

De gegevens van het kind moeten veilig gedeeld worden. Dat wil zeggen dat:

- Gegevens mogen alleen gedeeld met personen die deze informatie nodig hebben, zoals de toekomstige leerkracht van het kind.
- Het versturen van de gegevens moet veilig gebeuren, bijvoorbeeld via een beveiligde verbinding of met een wachtwoord. Dat geldt ook voor verzending via whatsapp. Gegevens printen en persoonlijk overhandigen is mogelijk.
- De kinderopvang en de school moeten de gegevens van kinderen op een veilige plek bewaren en alleen toegankelijk maken voor bevoegde medewerkers.

Kan het Rijk een format voor de verwerkersovereenkomst opstellen?

Het Rijk werkt aan een format hiervoor. Het is niet verplicht om met dit format te werken. Kinderopvanglocaties mogen ook met een eigen format werken.

Moeten, in het kader van verantwoorde kinderopvang, ook kinderen op de BSO uitgedaagd worden in de ontwikkeling van bijvoorbeeld motorische vaardigheden?

Ja, ook oudere kinderen ontwikkelen zich nog steeds op motorisch gebied. De motorische ontwikkeling kan bijvoorbeeld gestimuleerd worden door buitenspelen, voetballen en klimmen. Ondanks dat deze ontwikkeling ook op de basisschool gemonitord wordt, moet dit ook op de BSO gemonitord worden. Op school kunnen er immers andere activiteiten plaatsvinden dan op de BSO en andersom. Daarnaast is het belangrijk dat ook eventuele verschillen in ontwikkeling op de basisschool en de BSO inzichtelijk zijn.

Moeten kinderen in de bso ook een mentor hebben?

Ja, ook kinderen in de bso moeten een mentor hebben.

Moet er een overdracht zijn van bso naar school?

Nee, er hoeft geen overdracht tussen bso en school te zijn.

4. Kwaliteitszorg en verantwoording

Moet het (kwaliteit) plan van aanpak in het pedagogisch beleidsplan zitten?

Ja, maar de kinderopvangorganisatie hoeft het (kwaliteit)plan van aanpak niet schriftelijk bekend te maken aan de ouders. Deze onderdelen hebben betrekking op het interne kwaliteitsbeleid van het kindercentrum en hoeven daarom niet actief met ouders te worden gedeeld.

Wat houdt het bekwaamheidsbeleid precies in? Moet dit een apart document zijn?

In het kader van de professionele kwaliteitscultuur moet een kindercentrum een bekwaamheidsbeleid hebben, waardoor medewerkers de kans krijgen om zich te ontwikkelen en bij te leren, zodat ze goed blijven in hun werk. Dit hoeft niet uitgewerkt te worden in een apart document, maar de kinderopvangorganisatie moet in haar beleid (bijvoorbeeld in het

kwaliteitsplan) aandacht hebben voor de ontwikkeling van haar medewerkers. Hoe de kinderopvanglocatie dit doet, moet wel zijn vastgelegd. Ook moet de kinderopvanglocatie kunnen laten zien hoe dit in de praktijk wordt toegepast.

Vallen de cursussen van Aksezo ook onder het verhogen van de bekwaamheid?

Ja.

Kunnen de cursussen van Aksezo op andere tijden worden gegeven, bijvoorbeeld tijdens werktijd, tussen de middag, op zaterdagen? Wordt er ook gekeken naar de vorm van leren? Bijvoorbeeld op locatie.

Als er een collectieve behoefte is voor cursussen op andere tijden, dan kan dit verzoek worden ingediend bij de team Kwaliteitszorg Kinderopvang van Aksezo. Er wordt momenteel al gekeken naar andere vormen van cursussen geven, bijvoorbeeld om bepaalde workshops op locatie te geven. Ook wordt vanuit BES(t) 4 kids onderzocht of er online trainingen zijn die ook geschikt zijn voor Caribisch Nederland.

Zijn er ook studiedagen mogelijk voor pedagogische medewerkers?

Een kinderopvangorganisatie kan studiedagen voor pedagogische medewerkers organiseren. Het is aan de kinderopvang om te bepalen of de opvang tijdens studiedagen gesloten is voor kinderen.

Waarom krijgen wij niet studiedagen gefinancierd zoals de scholen?

Vanwege de kleinschaligheid en het personeelstekort in de kinderopvang snappen wij heel goed dat het een grote uitdaging is om vakanties van personeel, onderhoud en training in de bedrijfsvoering op te vangen zonder af en toe te sluiten. Daarom is besloten dat de kinderopvangvergoeding net als in de tijdelijke subsidieregeling wordt doorbetaald tijdens maximaal 15 dagen sluiting.

Als een kinderopvangorganisatie ervoor kiest om langer dan vijftien dagen te sluiten per jaar, dan ontvangt ze geen kinderopvangvergoeding. Het heeft niet de voorkeur van het Rijk om langer dan vijftien dagen per jaar dicht te zijn buiten de officiële feestdagen. Het is van belang dat kinderen en ouders zo veel mogelijk gebruik kunnen maken van de kinderopvang.

Verder is er een groot verschil tussen het basisonderwijs en kinderopvang. Onderwijs is verplicht, het kent een leerplicht en daarmee is het een publieke taak die door publieke organisaties wordt uitgevoerd. Hoewel de overheid kinderopvang stimuleert, blijft kinderopvang een keuze van ouders. De ouder betaalt ook voor kinderopvang. Dat maakt dat de verantwoordelijk van het Rijk bij onderwijs anders is dan bij de kinderopvang. Daarnaast wordt kinderopvang ook door private organisaties verzorgd.

Mag je ook de link naar het inspectierapport aan de ouders sturen?

Ja, dat mag altijd. Maar de kinderopvangorganisatie (of de gastouder) moet het ook op een toegankelijke plek neerleggen (ter inzage) als een kinderopvang zelf geen website heeft.

Klachtenprocedure: Bij een kinderopvang met 1 pedagogisch medewerker, hoe ga ik om met de klachtenprocedure. Hoe verloopt de klachtenprocedure als ik alleen ben en de klacht over mij gaat?

Voor een gastouder is het niet verplicht om een klachtenprocedure te hebben. Als het gaat om een klein kindercentrum moet er wel een klachtenprocedure zijn. In zo'n situatie kunnen zowel gastouder als kindercentrum hulp en onafhankelijk advies vragen bij Aksezo.

Oudercommissie: Moet dit per locatie zijn?

Ja, dat moet per locatie als er meer dan 50 kinderen worden opgevangen.

5. Vragen tijdens sessie met gastouders

Kunnen pedagogische medewerkers op MBO-2 niveau de eisen in de wet- en regelgeving wel aan? Aanwezige gastouders geven aan dat zij een aantal zaken, zoals Zicht op ontwikkeling niet in de opleiding hebben gehad.

Op verzoek van OLB en conform de eisen in Europees Nederland, is vastgehouden aan de mbo-2 opleidingseis voor gastouders. Ondersteuning voor gastouders is mogelijk vanuit Akceso. De kwaliteit van de gastouderopvang wordt onderzocht door de Inspectie van het Onderwijs. Als blijkt dat de kwaliteit van de kinderopvang bij gastouders op grond van de nieuwe eisen onvoldoende is, dan zal het Rijk bezien hoe hiermee om te gaan.

Moet mijn (Europees) Nederlandse diploma gewaardeerd worden?

Nee, een diploma uit het Nederlands Koninkrijk hoeft niet gewaardeerd te worden.

Maakt het uit of een EHBO-diploma bij een andere kinderopvang is gehaald?

Nee, een EHBO-diploma dat voldoet aan de eisen en niet ouder is dan 2 jaar, is goed.

Een VOG is noodzakelijk voor iedereen die structureel aanwezig is tijdens de opvang. Wat is 'structureel'?

In de wet- en regelgeving is niet gedefinieerd wat structureel inhoudt. Wel is de volgende uitleg opgenomen voor de gastouder:

- Specifiek gaat het om de personen van 18 jaar en ouder die op het woonadres van de gastouderopvang hun hoofdverblijf (gaan) hebben of als zij structureel tijdens de opvanguren aanwezig zijn.
- Als de inspectie denkt dat een jongere van 12 jaar en ouder bij de gastouderopvang niet voldoet aan de VOG-eisen, dan mag de inspectie ook voor deze minderjarige een VOG eisen. Hierbij kan het bij de gastouder bijvoorbeeld gaan om:
 - o Inwonende personen, zoals een 15-jarig kind van de gastouder.
 - o Niet-inwonende personen, zoals de partner van de gastouder die ergens anders woont maar wel op bezoek komt tijdens de opvang.
 - o De achterwacht van de gastouder die in geval van een calamiteit de opvang van de gastouder tijdelijk overneemt.
 - o Personen van 12 jaar of ouder die anders dan incidenteel in de gastouderopvang komen.

Voor gastouders staat beschreven dat er voldoende ruimte moet zijn. Wat is 'voldoende' ruimte? Als gastouder ben je gebonden aan je huis. Er is geen specifieke huisvesting.

Voor gastouders geldt dat de binnen- en buitenruimtes veilig, toegankelijk en passend ingericht zijn voor het aantal en de leeftijd van kinderen. Daarnaast geldt:

- Binnenruimtes moeten goed geventileerd zijn en gezonde lucht hebben.
- Er moet genoeg ruimte zijn om te spelen en te slapen. Voor kinderen tot 1,5 jaar is een aparte slaapruiimte nodig.
- Ook buiten moeten er speelmogelijkheden zijn die passen bij de leeftijd en het aantal kinderen.

Voor gastouders zijn geen vierkante meters gespecificeerd.

Wat als de kinderen de gezonde voeding die wij aanbieden niet eten. Wat dan?

In dat geval heb je het als gastouder in ieder geval geprobeerd. Je kunt kinderen niet dwingen om het te eten. Je kan alleen proberen om het eten van gezonde voeding leuk en aantrekkelijk te maken.

6. Financiën

Waarom mogen kinderopvangorganisaties niets extra's aan ouders vragen, ook niet voor vervoer, leuke uitstapjes voor kinderen en producten voor hun eigen kind, zoals luiers en flesvoeding?

Een van de doelstellingen van de Wet kinderopvang BES is de (financiële) toegankelijkheid van kinderopvang voor alle ouders waarborgen. Daarom is in de Wet opgenomen dat er geen andere bijdrage dan de ouderbijdrage mag worden gevraagd aan ouders. Op deze manier willen we voorkomen dat er verschillen ontstaan tussen kinderen in de kinderopvang. Bijvoorbeeld doordat ouders met meer geld extra kunnen betalen en andere ouders dat niet kunnen. Alle kinderen moeten gebruik kunnen maken van goede opvang, en daar ook gezonde voeding en verzorging krijgen. Ook wordt met deze regels voorkomen dat kinderen niet mee kunnen doen aan activiteiten, omdat hun ouders daarvoor geen extra financiële bijdrage konden betalen.

Verder blijven ouders geheel verantwoordelijk voor hun kinderen. De Wet kinderopvang BES ontslaat ouders niet van die verplichting. Ouders zijn ook vrij om op eigen initiatief zaken mee te geven voor hun kind, als zij geen gebruik willen maken van het aanbod van de kinderopvang. Dit is ook noodzakelijk als een kind speciale (dieet)eisen heeft, bijvoorbeeld door een allergie. Ook fondsenwerving en donaties zijn toegestaan, maar een donatie mag nooit bepalen welk kind al dan niet mee mag doen aan een activiteit.

Om de kwaliteit van de kinderopvang te verbeteren is de kinderopvangvergoeding de afgelopen jaren flink verhoogd (zie tabel). De verhoging van de kinderopvangvergoeding moet de kosten voor uitstapjes, gezonde voeding en vervoer dekken. Deze kosten zijn ook meegenomen in het kostprijsonderzoek dat als basis diende voor de vaststelling van de huidige vergoeding. Als er organisaties zijn die dit ter discussie willen stellen, dan gaat het Rijk daarover graag in gesprek op basis van een financiële onderbouwing.

Subsidie/vergoeding per dagdeel (Bonaire)

Jaar	Dagopvang	BSO
2021	\$5,00	\$7,50
2022	\$8,50	\$14,00
2023	\$11,03	\$19,80
2024	\$13,40	\$24,10
2025	\$23,38	\$26,44
2026 (inclusief indexering)	\$28,99	\$27,28

Wat is de verantwoordelijkheid van ouders nog, als de kinderopvang alles regelt?

Ouders blijven geheel verantwoordelijk voor hun kinderen. De Wet kinderopvang BES ontslaat ouders niet van die verplichting. Ouders zijn ook vrij om op eigen initiatief zaken mee te geven voor hun kind, als zij geen gebruik willen maken van het aanbod van de kinderopvang. Dit is ook noodzakelijk als een kind speciale (dieet)eisen heeft, bijvoorbeeld door een allergie. Ook fondsenwerving en donaties zijn toegestaan, maar een donatie mag nooit bepalen welk kind al dan niet mee mag doen aan een activiteit.

Als het een bewuste keuze is van de houder om ouders van baby's tot 1 jaar eten te laten meenemen vanuit huis gezien de wensen van ouders hierin, kan de locatie dan minder subsidie krijgen?

Uitgangspunt is dat de kinderopvangorganisatie (financieel) zorgdraagt voor gezonde voeding en hiervoor geen bijdrage vraagt aan ouders. Deze kosten zijn ook meegenomen in de berekening van de kostprijs van kinderopvang, die de basis vormt van de kinderopvangvergoeding vanaf 2025. Maar als ouders zelf willen vasthouden aan eigen voeding (of andere producten zoals luiers) voor het kind, dan zal de subsidie niet worden gekort. Ook mag een kinderopvang aan ouders vragen om zelf producten mee te nemen als voor een kind speciale (dieet)eisen gelden, bijvoorbeeld omdat kinderen allergisch zijn voor bepaalde producten die een kinderopvang aanbiedt.

Er is al een tekort aan kinderopvang en vooral ook voor baby's. Dit veroorzaakt verder afstoten van babygroepen. Is dit wat het Rijk wil?

Het Rijk wil zeker geen afname van het aantal plekken voor de opvang van baby's, maar het Rijk heeft geen duidelijke signalen dat de huidige vergoeding met de extra toeslag voor baby's onvoldoende is. Mochten deze signalen er wel zijn, dan wil het Rijk hier graag kritisch naar kijken op basis van een financiële onderbouwing.

Hoe lang mag een kinderopvang gesloten zijn?

Een houder of gastouder mag zelf kiezen of een kinderopvang tijdens de vakantie (of op andere momenten) open is of niet. In de Wet Kinderopvang BES is niet opgenomen dat een kinderopvang niet mag sluiten. In de berekening van de kostprijs werd rekening gehouden met het doorbetalen van salarissen van pedagogische medewerkers gedurende drie weken vakantie. Ook werd rekening gehouden met kosten voor onderhoud, schoonmaak en training. Er werd nog geen rekening gehouden met doorbetaling bij sluiting. Vanwege de kleinschaligheid en het personeelstekort in Caribisch Nederland is het een grote uitdaging om vakanties van personeel, onderhoud en training in de bedrijfsvoering op te vangen zonder af en toe te sluiten. Daarom is besloten dat de kinderopvangvergoeding, net als in de tijdelijke subsidieregeling, wordt doorbetaald tijdens maximaal 15 dagen sluiting.

Wat gebeurt er met de betaling van de kinderopvangvergoeding als de locatie tijdelijk gesloten wordt door de inspectie?

Als een kinderopvangorganisatie tijdelijk gesloten is (voor wat voor reden dan ook) dan vindt er gedurende de eerste 15 dagen doorbetaling van de kinderopvangvergoeding plaats (indien de kinderopvangorganisatie deze 15 dagen niet eerder ingezet heeft voor bijvoorbeeld vakantiesluiting). Heeft de kinderopvangorganisatie deze 15 dagen al opgebruikt, dan vindt er geen uitbetaling van de kinderopvangvergoeding meer plaats, aangezien er geen kinderen opgevangen (kunnen) worden en er geen gebruik meer gemaakt kan worden van de mogelijkheid om de eerste 15 dagen doorbetaald te krijgen.

Wordt de vergunning van een kinderopvangorganisatie (tijdelijk of permanent) ingetrokken, dan ontvangt de organisatie geen kinderopvangvergoeding. Dit omdat het hebben van een vergunning een voorwaarde is voor het verkrijgen van de kinderopvangvergoeding.

Hoe worden kinderopvangorganisaties gecompenseerd voor vakanties?

Bij de berekening van de huidige kostprijs ten behoeve van de kinderopvangvergoeding is rekening gehouden met drie weken vakantie waarin de pedagogisch medewerkers worden doorbetaald. Daarnaast wordt de kinderopvangvergoeding, net als in de tijdelijke subsidieregeling, 15 dagen doorbetaald terwijl de kinderopvang geen kinderen opvangt, bijvoorbeeld in de vakanties of tijdens studiedagen van pedagogisch medewerkers.

Hoeveel uren worden meegerekend in een dagdeel?

De definitie van een dagdeel in de Wet kinderopvang BES is een periode van ten minste vier aaneengesloten uren in de ochtend, middag, avond of nacht. Uit het kostprijsonderzoek blijkt dat de meeste kinderopvangorganisaties 11 uur (bij dagopvang) en 5,5 uur (bij bso) open zijn. Daarom is bij de berekening van de kostprijs en kinderopvangvergoeding rekening gehouden met een dagdeel van 5,5 uur.

Krijgen we een vergoeding voor een invaller tijdens de vakantie van een pedagogisch medewerker?

Nee, in de berekening van de kostprijs ten behoeve van de kinderopvangvergoeding is nu alleen rekening gehouden met het doorbetalen van pedagogische medewerkers tijdens 3 weken vakantie. Daarnaast worden 15 dagen sluiting doorbetaald. Een kinderopvang is vrij om deze in te zetten voor vakantie van de pedagogische medewerkers.

Hebben medewerkers in de kinderopvang of gastouders wel recht op vakantie?

De medewerkers in de kinderopvang hebben net als iedere werknemer recht op vakantie. Bij de berekening van de kostprijs van de kinderopvang is ook rekening gehouden met het doorbetalen van pedagogisch medewerkers als zij vakantie hebben. Voor houders ligt er wel een uitdaging in de bedrijfsvoering, om ervoor te zorgen dat de pedagogisch medewerkers deze vakantie op kunnen nemen. Dat kan via sluiting (de kinderopvangvergoeding wordt maximaal 15 sluitingsdagen

doorbetaald) maar zou bijvoorbeeld ook kunnen door de vakanties van medewerkers af te wisselen, of samen te werken met andere opvangorganisaties, zodat de opvang van kinderen, bijvoorbeeld in de vakantieperiode, door kan gaan.

Waarom in het onderwijs wel vakantie (financiering) en in de kinderopvang niet?

De financiering van onderwijs en kinderopvang kan niet vergeleken worden. Onderwijs is verplicht (leerplicht) en een publieke taak die door publieke organisaties wordt uitgevoerd. Hoewel de overheid kinderopvang stimuleert, blijft kinderopvang een keuze van ouders. De ouder betaalt ook voor kinderopvang. Dat maakt dat de verantwoordelijk van het Rijk bij onderwijs anders is dan bij de kinderopvang. Een kinderopvangorganisatie is ook niet verplicht om gebruik te maken van de overheidsfinanciering. Overigens is in het kostprijsonderzoek dat de basis vormt voor de hoogte van de kinderopvangvergoeding, ook rekening gehouden met doorbetaling van salarissen van pedagogische medewerkers gedurende 3 weken vakantie. Daarnaast is vanwege de kleinschaligheid en het personeelstekort in Caribisch Nederland besloten dat de kinderopvangvergoeding, net als in de tijdelijke subsidieregeling, wordt doorbetaald tijdens maximaal 15 dagen sluiting.

Hoe kunnen we als werkgever concurreren met het onderwijs?

Het is van belang dat er in de kinderopvangsector ook een CAO komt. De werkgevers en werknemers moeten hierover met elkaar in gesprek. Dit is primair een verantwoordelijkheid van de sector zelf. Het Rijk en de openbare lichamen kunnen daar waar mogelijk een ondersteunende rol vervullen. De komende 5 jaar wordt de kinderopvangvergoeding jaarlijks verder verhoogd (naast de jaarlijkse indexering op basis van prijsontwikkelingen) zodat kinderopvangorganisaties ook kunnen werken aan verdere verbetering van de arbeidsvoorwaarden.

Hoe kunnen jullie ons ondersteunen bij een CAO?

Het is vooral aan de werkgevers en werknemers in de kinderopvangsector om hier stappen in te zetten. OLB is benieuwd welke ondersteuning de kinderopvangorganisaties hierbij wensen zodat het OLB hierover in gesprek kan.

Met wie is over de wijzigingen in de wet- en regelgeving gesproken?

Er zijn verschillende consultatierondes gehouden voorafgaand aan de invoering van de wet, het besluit en de ministeriele regeling. Hierbij heeft het Rijk meerdere keren met de organisaties gesproken tijdens consultatiesessies, en ook met LOKB. Daarnaast werd elke vorm van wet- en regelgeving nog een keer formeel geconsulteerd via een internetconsultatie. Daar zijn de kinderopvangorganisaties steeds actief over geïnformeerd zodat zij hierop konden reageren. Op verschillende onderdelen zijn op basis van de feedback wijzigingen doorgevoerd in de wet- en regelgeving. Daarbij is expliciet rekening gehouden met de wensen van de eilanden. Denk bijvoorbeeld aan de inzet van porches als binnenspeelruimte en de groepskwalificatie. Ook is in samenwerking met de kinderopvangorganisaties het kostprijsonderzoek uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek is de subsidie verhoogd en de vergoeding voor de komende jaren vastgesteld.

Volgend jaar vindt er een invoeringstoets plaats. De invoeringstoets is bedoeld om te bezien hoe de nieuwe eisen in de praktijk werken. De kinderopvangorganisaties worden natuurlijk gevraagd hier input op te geven. In 2031 wordt de wet geëvalueerd, inclusief hoe ver de kinderopvangorganisaties zijn met de implementatie. Ook hierover worden kinderopvangorganisaties geconsulteerd. Ook de opmerkingen tijdens de informatiebijeenkomsten worden meegenomen in deze evaluaties.

Gaat de financiering de komende jaren omhoog, los van de inflatie?

De vergoeding voor de dagopvang stijgt volgend jaar met bijna \$5 en daarna nog met enkele dollars per jaar (de indexatie van eind 2025 is hieronder meegenomen). Deze stijging is onder andere bedoeld om te kunnen werken aan de verdere verbetering van de arbeidsvoorwaarden.

Vergoeding per dagdeel dagopvang	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bonaire	\$23,38	\$28,99	\$31,38	\$32,84	\$34,37	\$35,57

Ook bij de bso zien we vanaf 2027 een stijging. Het Rijk is hiermee afgeweken van het advies uit het kostprijsonderzoek. De onderzoekers adviseerden namelijk een kinderopvangvergoeding die lager ligt dan de huidige subsidie, vooral vanwege het feit dat bso's de bedrijfsvoering doelmatiger kunnen maken door kritisch te kijken naar onder andere de inzet van (overig) personeel.

Vergoeding per dagdeel bso	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bonaire	\$26,44	\$27,28	\$28,85	\$30,06	\$31,36	\$32,37

Wat als een ouder elke maand de ouderbijdrage betaalt maar het kind nooit of bijna nooit brengt?

Als de ouder zich niet aan de afspraken in de kinderopvangovereenkomst houdt, dan mag de kinderopvangorganisatie het contract verbreken. De kinderopvangorganisaties wordt aangeraden dit altijd schriftelijk te doen en hier vooraf ook duidelijk met de ouders over te communiceren.

Mag een kinderopvangorganisatie zelf regels maken voor de wachtlijst? En hoe verhoudt dit zich tot het weigeren van kinderen?

Een kinderopvangorganisatie mag zelf bepalen welke regels zij hanteren rondom een wachtlijst. Het is wel belangrijk dat deze regels eerlijk en redelijk zijn en daarnaast moeten ze transparant zijn voor de ouders. Dus als er voorrang gegeven wordt aan een ander kind op de wachtlijst (bijvoorbeeld omdat het een broertje of zusje is van een kind dat al op de betreffende opvang zit) en er duidelijk door de organisatie gecommuniceerd is over de regels hiervoor, dan valt dit niet onder weigeren van een kind.

Ontvangt de BSO kinderopvangvergoeding voor de hele dag als de school gesloten is?

Tijdens schoolvakanties en officiële studiedagen van de basisschool komt de buitenschoolse opvang in aanmerking voor kinderopvangvergoeding voor 2 dagdelen per dag.

Er moet wel vastgelegd worden in de kinderopvangovereenkomst dat de ouders gebruik maken van extra opvang in de ochtend op de dagen dat de school gesloten is. Daarnaast moet de kinderopvangorganisaties in het aanvraagformulier voor de kinderopvangvergoeding aangeven op welke dagen er extra opvang heeft plaats gevonden i.v.m. sluiting van de school.

Zijn de bedragen voor de kinderopvangvergoeding in de tabel per dagdeel of voor een dag?

De bedragen zoals gecommuniceerd zijn per dagdeel.